

Геруш О.В., Яковлєва Л.В.*
АЛГОРИТМ РОЗРОБКИ НОВИХ ФІТОЗАСОБІВ ГЕПАТОТРОПНОЇ ДІЇ

Кафедра фармації
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»
Кафедра фармакоелектроніки
*Національний фармацевтичний університет**

Помітне збільшення уваги в Україні до сучасної науково обґрунтованої фітотерапії з боку пацієнтів, лікарів і науковців узгоджується із загальносвітовими тенденціями розвитку науки та практики.

Основним завданням сучасної фітотерапії є впровадження в медичну практику нових стандартизованих фітофармацевтичних засобів з підтвердженою дією та чітким дозуванням.

На першому етапі створення нових вітчизняних комбінованих лікарських засобів гепатотропної дії на основі української рослинної сировини необхідно було провести наступні дослідження: визначити прописи з лікарських рослин, які використовуються для комплексного лікування захворювань печінки; скласти перелік лікарських рослин, що використовуються як гепатопротектори та жовчогінні засоби; вибрати ті вітчизняні лікарські рослини, які найбільш часто зустрічаються у рослинних зборах, що використовуються народною та традиційною медициною при захворюваннях печінки.

Другий етап дослідження включав наступні напрямки: за даними літератури більш детально вивчити хімічний склад та фармакологічну дію відібраної лікарської сировини; вибрати сучасні лікарські форми для нових рослинних композицій; скласти нові рослинні композиції з гепатопротекторною та жовчогінною дією та надати їм відповідну лікарську форму; провести експериментальні скринінгові дослідження створених лікарських засобів.

При проведенні робіт першого етапу було проаналізовано 122 прописи рослинних зборів для лікування захворювань печінки, близько 100 лікарських рослин з гепатопротекторною та жовчогінною дією, визначено 36 вітчизняних рослин, що найчастіше зустрічаються у зборах та використовуються у традиційній медицині. До них увійшли: айр тростинний (кореневища), береза бородавчаста (бруньки), барбарис звичайний (листя), буркун лікарський (трава), бобівник трилистий (листя), зерно вівса посівного, гамамеліс віргінський (листя), висівки пшеничні, гадючник в'язолистий (трава), деревій звичайний (трава), гіркокаштан звичайний (насіння), кропива дволомна (листя), золотушник звичайний (трава), стовпчики з приймочками кукурудзи, кульбаба лікарська (корені), меліса лікарська (листя), материнка звичайна (трава), м'ята перцева (листя), нагідки лікарські (квітки), пижмо звичайне (суцвіття), оман високий (кореневища), валеріана лікарська (кореневища з коренями), реп'яшок звичайний (трава), пирій повзучий (кореневища), ромашка лікарська (квітки), розторопша плямиста (насіння), солодка гола (корені), рутка лікарська (трава), споринг звичайний (трава), софора японська (плоди), хвощ польовий (трава), фіалка триколірна (трава), череда трироздільна (трава), цмин пісковий (суцвіття), шишшина корична (плоди) та чистотіл звичайний (трава).

На другому етапі дослідження за даними літератури були більш детально вивчені відібрані 36 лікарських рослин, на основі яких було розроблено 10 композицій у вигляді гранул з подрібненої нативної рослинної сировини. За результатами проведених експериментальних скринінгових досліджень гепатопротекторної активності на моделі гострого тетрахлорметанового гепатиту у щурів було відібрано чотири композиції, які і стали об'єктами подальших поглиблених фармакологічних досліджень.

Вибрані нові композиції отримали наступні назви: «Гепатісан», «Фітовенол», «Полігербагастрин» і «Гепатролін».

Гордієнко В. В., Косуба Р. Б., Перепелиця О. О.
ФАРМАКОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ КАДМІЄВОГО МЕТАЛОТОКСИКОЗУ У МОЛОДИХ ЩУРІВ
ЮВЕНІЛЬНОГО ВІКУ

Кафедра фармакології
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

За умов зростаючого забруднення навколишнього середовища суттєвого значення набувають медико-біологічні дослідження щодо способів профілактики та лікування несприятливого впливу скотоксикантів особливо у молодому віці. Недостатній розвиток основних регуляторних систем, недосконалість захисних механізмів, низькі адаптаційні можливості роблять молодий організм особливо чутливим до дії екоотоксикантів.

Метою даного дослідження стало з'ясування антиотоксичної дії фітокомпозиції «Поліфітолу-1» за умов тривалого надходження в молодий організм тварин кадмію хлориду в дозах малої інтенсивності.

Дослідження проведено на молодих (5-6 тижнів) ювенільних щурах-самцях, що перебували в періоді росту і статевого дозрівання. Субхронічну кадмієву інтоксикацію викликали щоденним уведенням у шлунок упродовж 30 діб кадмію хлориду в дозі 0,03 мг/кг ($3 \cdot 10^{-3} DL_{50}$). Спиртову фітокомпозицію лікарський засіб «Поліфітол-1» (ПФ-1), розведений удвічі дистильованою водою вводили в шлунок у дозі 2,5 мл/кг за 2 год. до солі металу. Через кожні 5 діб контролювати масу тіла тварин, а на 30-ту добу після виведення тварин з досліду під ефірною анестезією видаляли внутрішні органи (серце, печінка, нирки) для визначення їх коефіцієнтів маси (K_m) відносно кінцевої маси тіла тварин та вмісту катіонів кадмію в органах з допомогою атомно-абсорбційного